

INSTRUKCYJE DO MUSZTRY DLA PODLASKIEJ CHORĄGWI HUSARSKIEJ

I. ZASADY MUSZTRY CHORĄGWI I POCZTÓW

Szkolenie w musztrze ma na celu przygotowanie chorągwi do wykonywania poruszeń, zmian szyków i manewrowania na polu bitwy, w czasie ceremonii i prezentacji.

Sprawne wykonywanie poruszeń zależy od porządku, utrzymania kierunku, równomiernego chodu oraz prostego i szybkiego formowania szyków. Każdy towarzysz winien być wyćwiczony konno w stosowaniu poruszeń ze zmianami szyków, we wszelkich chodach i najróżniejszych warunkach terenowych.

1. Prowadzenie chorągwi

Dowódca prowadzi chorągiew, nakazując kierunek, szyk i chód. Za nim porusza się poczet prowadzący, który swoim szykiem i chodem wskazuje wolę dowódcy. Inne poczty naśladują ruch pocztu prowadzącego, jednocześnie lub kolejno. Dla uzyskania swobody ruchów dowódca może powierzyć prowadzenie chorągwi jednemu z towarzyszy albo wskazać kierunek i chód pocztowi prowadzącemu, dając znak odłączenia. Dla sprawności ćwiczeń dowódca może podzielić chorągiew na hufy, wyznaczając na dowódcę hufu dowolnego towarzysza, zwanego starszym.

2. Rozkazy i komendy

Dowódca wyraża swą wolę za pomocą rozkazów podawanych:

- ustnie,
- znakami,
- sygnałami.

Komenda składa się z:

Zawołania – określa oddział, który ma komendę wykonać.

Zapowiedź – wskazuje istotę wykonania.

Hasło - nakazuje natychmiastowe wykonanie zapowiedzi.

3. Znaki

Znaki daje się ręką z szablą lub z nadziakiem.

Lp.	Znaczenie znaku	Sposób dawania znaku
1.	Uwaga (Baczność)	Podniesienie ręki z orężem pionowo, jeden długi gwizd
2.	Hasło wykonania	Szybkie opuszczenie w dół ręki, wzniesionej pionowo
3.	Kierunek	Wskazanie kierunku wyciągniętą ręką i marsz dowódcy w tym kierunku
4.	Stępią (Człapią)	Podniesienie ręki wyprostowanej pionowo i energiczne opuszczenie w dół jadąc człapią
5.	Kłusem (Rysią)	Kilkakrotne wzniesienie pionowe i opuszczenie prawej pięści nad barkiem
6.	Galopem (Wskokiem)	Pionowe koła wyciągniętą ręką od tyłu do przodu itd. Stojąc w miejscu, jadąc człapią lub rysią
7.	Stój	Podniesienie wyciągniętej ręki pionowo i powolne opuszczenie bokiem w dół stojąc
8.	Odłączenie się dowódcy od oddziału	Opuszczoną ręką w dół ruch od przodu do tyłu
9.	Oddział za mną	Opuszczoną ręką w dół ruch od tyłu do przodu
10.	Zbiórka	Ręka zgięta w półkole nad głową dłonią w dół albo szablą lub nadziak poziomo wyciągnięty nad głową jeden długi gwizd
11.	Rozwinięty	Wymachy z boku na bok wyciągniętą ręką nad głową
12.	W prawo (w lewo) zwrot	Znak „uwaga”, wykonanie zwrotu i wskazanie nowego kierunku.
13.	W tył zwrot	Zataczanie kół ręką wyciągniętą nad głową.
14.	Zbiórka starszych	Ramię poziomo w bok, przedramię pionowo.
15.	Chorągiew trójkami, dwójkami, po jednemu	Podniesienie ręki pionowo i wyprostowanie odpowiedniej ilości palców.

Każdy znak należy poprzedzić daniem znaku „Uwaga” i zakończyć „Hasło wykonania”.

4. Sygnały gwizdkiem

L.p.	Znaczenie sygnału	Sposób dawania sygnału
1.	Uwaga (Baczność)	Jeden długi gwizd (-)
2.	Stępią (Człapią)	Jeden krótki gwizd (.)
3.	Kłusem (Rysią)	Szereg krótkich powtarzanych gwizdów po dwa (.)
4.	Galopem (Wskokiem)	Szereg krótkich powtarzanych gwizdów po trzy (... ..)
5.	Stój	Dwa długie gwizdy
6.	Zbiórka	Jeden bardzo długi gwizd (___)

5. Musztra chorągwi

Najmniejszą jednostką organizacyjną w husarii jest poczet. W szyku chorągwi poczetem nazywamy każdą jedynekę, dwójkę lub trójkę w kolumnie.

Szyki chorągwi:

- chorągiew po jednemu,
- chorągiew po dwóch,
- chorągiew trójkami,
- szyk rozwinięty w jednej, dwóch lub trzech liniach.

6. Zbiórka chorągwi

Na znak lub sygnał towarzystwo ustawia się w szyku rozwiniętym (w jednej bądź dwóch liniach) frontem do dowódcy lub w miejscu przez niego wyznaczonym.

W razie potrzeby dowódca określa szyk zbiórki np.

„Chorągiew (po jednemu, po dwóch, trójkami) – (chód) – zbiórka”.

Na komendę: „Do trzech odlicz” następuje odliczanie od prawego skrzydła, w przypadku gdy chorągiew stoi w dwóch liniach, druga linia przejmuje numer pierwszej.

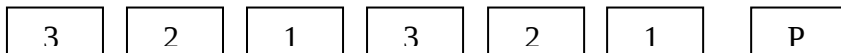

FORMOWANIE I ZMIANA SZYKU

7. Kolumna po jednym

Kolumny po jednym używa się do przesączenia w terenie od zakrycia do zakrycia i wyjątkowo do marszu. Przejście do kolumny po jednym z kolumny dwójkami lub trójkami wykonywa się na komendę:

„Chorągiew po jednym - (chód - jeśli chód nie będzie podany chorągiew porusza się w chodzie poprzednim) – dawaj”.

8. Kolumna dwójkami

Kolumny dwójkami używa się do marszu po drogach twardych, dla wykorzystania miękkich i wąskich boków drogi.

Przejście z kolumny trójkowej lub po jednym do kolumny dwójkowej wykonywa się na komendę:

„Chorągiew po dwóch – (chód – jeśli chód nie będzie podany chorągiew porusza się w chodzie poprzednim) – dawaj”.

Pierwszy poczet wyciąga się poruszając się za dowódcą chodem jego konia albo chodem poprzednim lub nakazanym, a pozostałe poczty zatrzymują się lub zmniejszają chód o jeden stopień w stosunku do poprzedniego lub nakazanego, po czym wyciągają się w kolumnę dwójkami przechodząc w chód pocztu czołowego.

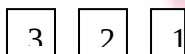
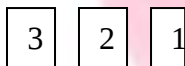
9. Kolumna trójkami

Kolumny trójkami używa się najczęściej do zbiórki i marszu.

Przejście chorągwi z kolumny po jednym lub dwójkami do kolumny trójkami wykonywa się na komendę:

„Chorągiew trójkami - (chód - jeśli chód nie będzie podany chorągiew porusza się w chodzie poprzednim) – dawaj”.

Dowódca posuwa się chodem nakazanym, a wszystkie poczty przechodzą natychmiast do kolumny trójkami, przy czym poczty odleglejsze dochodzą chodem wyższym do pocztu czołowego.

10. Przejście do szyku rozwiniętego

Szyku rozwiniętego używa się do szarży i przeglądów. Przejście chorągwi z kolumny do szyku rozwiniętego na wprost wykonywa się na komendę:

„Chorągiew rozwinięta- (chód) - (w dwóch liniach) – dawaj”

W przypadku komendy do szyku rozwiniętego w dwóch liniach chorągiew idąca w kolumnie dzieli się na połowę, poczty drugiej części chorągwi rozwijają się w drugą linię.

Przejście chorągwi z kolumny do szyku rozwiniętego w lewo lub w prawo wykonywa się na komendę:

„Poczty w (lewo) – (w prawo) - zwrot”

Chorągiew po zmianie szyku nie zatrzymuje się.

ZWROTY I ZMIANA KIERUNKU CHORĄGWI

11. Zwroty chorągwi w kolumnie

Chorągiew idąca w kolumnie zwraca w prawo lub w lewo (o 90 stopni) na komendę:

„Chorągiew w prawo - (w lewo) – zwrot”

lub na odpowiedni znak i przykład dowódcy; kolumna dąży wówczas za dowódcą, jeźdźcy kolejnych pocztów poruszają się śladem pocztu prowadzącego.

Zwrot chorągwi idącej w kolumnie o 180 stopni w lewo wykonywa się na komendę:

„Chorągiew w tył – zwrot”

12. Zwroty pocztów w kolumnie

Poczty maszerujące w kolumnie wykonują:

- wolty na komendę:

„Poczty na (prawo) – (lewo) - zachodź”. Komendę tę poprzedzić może komenda: **„Luzuj”**, dla uzyskania odpowiedniej odległości między pocztami do wykonania wolty.

- zwrot o 90 stopni tworząc szyk rozwinięty na komendę:

„Poczty w (lewo) – (w prawo) - zwrot”

Chorągiew po zmianie szyku nie zatrzymuje się (komenda do przejścia do szyku rozwiniętego w prawo lub w lewo).

- zwrot na zadzie każdego pocztu na komendę:

„Poczty w tył – zwrot”

13. Zmiana kierunku w szyku rozwiniętym

Dla zmiany kierunku marszu chorągwi w szyku rozwiniętym dowódca podaje komendę : „**Chorągiew na (prawo) – (lewo) - zachodź**” lub prowadzi za sobą znakiem, kierunkiem i chodem swojego konia. Po wykonaniu zmiany kierunku chorągiew zatrzymuje się na komendę lub znak dowódcy, albo maszeruje w nakazanym kierunku.

14. Szarża

Chorągiew szykuje się do szarży w jednej lub dwóch liniach. Po uszykowaniu dowódca wydaje komendy:

„**Uciszcie się**” celem skupienia uwagi towarzystwa na dalszych swych komendach. „**Chorągiew do szarży - dawaj**”, po której chorągiew rusza stępem.

„**Rysią - dawaj**”, po której chorągiew przechodząc do klusa ścieśnia szyk.

„**Pochylcie kopie**”, po której żołnierze pochylają kopie „w pół ucha końskiego”

„**Bij wroga**” żołnierze z okrzykiem „**JEZUS MARIA**” z pochylonymi kopiami „w pół ucha końskiego” uderzają w galopie na przeciwnika.

II. TURNIEJ HUSARSKI

Turniej Husarski to godziwe i przystojne pomiędzy żołnierzami chorągwi zmagania. Celem turnieju jest sprawdzenie i podniesienie umiejętności żołnierzy poprzez wprowadzenie rywalizacji między każdym towarzyszem jak i wyznaczonymi hufami spośród uczestników turnieju. Najlepsi towarzysze, którzy zostaną wyłonieni spośród towarzystwa za powołaniem przez Pana Rotmistrza/ Porucznika dostąpią zaszczytu służby w poczcie reprezentacyjnym Podlaskiej Chorągwi Husarskiej, co będzie najwyższym wyróżnieniem dla każdego żołnierza. Wyróżnieni towarzysze będą jednak musieli potwierdzić swoje umiejętności na kolejnym turnieju lub, jeśli im się to nie uda, opuścić szeregi tegoż pocztu robiąc miejsce lepiej wyszkolonym towarzyszom. Stałym członkiem pocztu reprezentacyjnego jest najlepiej ze wszystkich wyszkolony żołnierz w osobie Pana Rotmistrza/ Porucznika, który swoim udziałem w turnieju jedynie świetność jego podnieść może.

Najważniejszą i pierwszą zasadą, która zmagania turniejowe przenikać będzie, jest sprawa bezpieczeństwa uczestników turnieju, to jest żołnierza jak i jego konia. Jeżeli wskutek zaniedbania, głupoty lub nieumiejętnego posługiwania się bronią, któryś z żołnierzy albo koni uszczerbku na zdrowiu dozna, to winny tej sytuacji zostanie ukarany. Ława Sędziowska takiego uczestnika może natychmiast wykluczyć z turnieju, a dalej jeżeli będzie taka potrzeba Pan Porucznik innym represjom poddać go może.

Należy dodać, iż sędziowie będą mieć pieczę nad całością turnieju. Sędziami będą „starsi” poszczególnych hufów i osoby zaproszone przez Pana Rotmistrza, stanowiące autorytet w ocenianej dziedzinie. Sędziowie zawsze racje mają, a jeżeli kto by w dysputę z nimi wchodził do beczki z gnojem na dwa dni wsadzony będzie, albo jeszcze innym, gorszym torturom poddany zostanie.

Wrażenie estetyczne ocenia Łoża Dam, która pod przewodnictwem Pani Matki rozdawać dodatkowe punkty będzie. Łoża Dam składać się będzie ze wszystkich niewiast, które oglądać zmagania husarzy zechcą. Niewiasty te odpowiednio przyodziane być muszą i w najbardziej zaszczytnym miejscu zasiadać, skąd oceniać cały turniej będą. Słowo ostateczne przy Pani Matce będzie się znajdować.

Regulamin Turnieju jest zgodny z zasadami określonymi przez Polską Ligę Husarską.

III. Popisy

W tej części żołnierze mają obowiązek zaprezentowania szczególnych umiejętności własnych jak i koni. Z każdej grupy jej starszy wyznacza jednego chętnego do okazania popisów. Punktowany będzie tylko jeden żołnierz wyznaczony. Jeżeli by chętnych było więcej, nie ma żadnych przeszkód aby popisy okazywali. Popisy polegać mogą np. na kładzeniu koni, wykonanie szczególnie trudnych ćwiczeń albo okazanie nadzwyczajnie trudnych zadań w zażywaniu broni. To towarzysz wyznaczony wybiera popis, który chce okazać. Popisy okazywane mają być nie z chęci przechwalania się, ale dla zachęcania swoich współtowarzyszy do rozwijania i trenowania koni jak i siebie. Działanie takie zwiększyć może jedynie wartość chorągwi husarskiej podczas boju jak i innych ważnych jej działań. Tę część turnieju jedynie oceniać będzie Łoża Dam. Tutaj najlepszy, poza uznaniem i zachwytem niewiast, maksymalnie otrzymać może 5 punktów.

Po tej części turnieju skryba szybko porachuje wszystkie punkty i na koniec turnieju, po zaprezentowaniu się wszystkich grup, zostanie ogłoszony najlepszy husarz oraz najlepszy huf. Najlepszym husarzem jak i hufem będzie ten, który zdobędzie najwięcej punktów w całym turnieju. Jeżeli by w czasie obrachunków doszłoby do tego, że zwycięzców jest dwóch, dojdzie do dogrywki w zbieraniu najmniejszych pierścieni, aż do wyłonienia najlepszego. Tak samo rzecz się ma gdyby liczba punktów w hufach była taka sama. Wtedy to reprezentanci osobach starszych hufu również pierścienie zbierać będą, aż do wyłonienia zwycięzców, którzy zostaną uhonorowani i obdarowani podarkami, według majątności i możliwości chorągwi.

Regulamin opracowany na podstawie regulaminu napisanego przez Panów Towarzyszy Husarskich z Gniewu: Pana Michała Rudę wespół z Panem Adamem Firnem, a przez Pan Jarosława Struczyńskiego, porucznika husarskiego zaakceptowany.

Do praktyki Podlaskiej Chorągwi Husarskiej przystosował i łaskawie zatwierdził i podpisem swym potwierdził Pan Dariusz Wasilewski, rotmistrz chorągwi.